

[Udenrigsministeren]

en mere smidig beslutningsproces. Hvis Danmark skal vindé gehør for en sådan prioritering, kræver det, at vi selv er rede til at yde en indsats, og at vi er rede til at vise lydhørhed og forståelse over for de synspunkter og argumenter, som vore partnere bringer i marken. Vi kan jo ikke kræve af dem, at de bare skal bøje sig for vore synspunkter, uden at vi selv viser en vis forståelse for, hvordan de ønsker EF-samarbejdet indrettet. Vi skal naturligvis ikke vise smidighed, hvor der er centrale danske interesser på spil – det være sig økonomisk, handelspolitisk eller vedrørende institutionernes opbygning – men der kan være grund til, at vi i konkrete sager lader det indgå i vore overvejelser, hvor tungtvejende de danske interesser er, når vi stiller os negativt over for andre landes ønsker. Eller sagt med andre ord: vi skal passe på, at vi ikke brænder krudtet af i de små og overvejende formelle spørgsmål, for så risikerer vi, at der ikke er mere krudt i kanonen, når vi kommer til de væsentlige problemer.

Inden jeg går over til at kommentere det udenrigspolitiske samarbejde, vil jeg gerne, fordi det nævnes i forespørgslen, for god ordens skyld præcisere, at regeringens holdning til spørgsmålet om inddragelse af nye områder under Romtraktaten er uændret. Regeringen anlægger den samme fortolkning af traktatens anvendelsesområde, som tidligere regeringer har gjort. Samtidig er regeringen selvsagt villig til at samarbejde med vore europæiske partnere, herunder de øvrige 9 medlemmer af EF, på normal mellemstatslig basis om emner og områder, der ligger uden for traktaten.

Efter sin ordlyd vedrører forespørgslen alene det traktatfæstede EF-samarbejde og ikke det europæiske politiske samarbejde, EPS, men alligevel vil jeg gerne benytte lejligheden til at give tinget en kortfattet orientering om udviklingen inden for dette samarbejde, der jo følger sig til EF-samarbejdet.

Gennem Danmarks deltagelse i EPS er vi kommet med i et stadig bredere politisk samarbejde i Europa med fuld bevarelse af vores nationale udenrigspolitiske handlefrihed. EPS-samarbejdet giver os adgang til informationer og viden, og det giver os medindflydelse, hvor beslutninger af stor vigtighed for Europas og vor egen fremtid bliver truffet.

Danmarks deltagelse i det nordiske udenrigspolitiske samarbejde, som jo i princippet

er af samme uformelle karakter som EPS, fortsætter som hidtil, nu bare med den forskel, at Danmark som følge af sit tilhørsforhold til både Norden og EF nu har fået særlige muligheder for at bidrage til samarbejdet i Europa i bredeste forstand. Den markante og stigende opmærksomhed, som man fra nordisk og især norsk side viser EPS, er jo klart vidnesbyrd om den betydning, man tillægger opretholdelsen af gode kontakter mellem Norden og EPS.

I de senere år har det europæiske politiske samarbejde gennemgået en særdeles positiv udvikling. Det er blevet drejet mere og mere i retning af en aktiv, initiativtagende rolle. Indadtil har de deltagende lande erfaret, at de kan gøre sig stærkere gældende, når de søger at varetage deres interesser i fælleskab, og udadtil har samarbejdet nydt godt af, at en lang række tredjelande efterhånden har indstillet sig på at betragte de ti som en politisk enhed og har etableret regelmæssig kontakt med de ti gennem det til enhver tid værende formandskab. Samarbejdet har fået en bred folkelig og politisk opbakning i medlemslandene, bl.a. fordi det er lykkedes de ti at markere en fremadskuende europæisk profil i flere store udenrigspolitiske spørgsmål af fælleseuropæisk interesse; det gælder bl.a. Mellemøstkonflikten, Øst-Vest-forholdet, herunder CSCE-processen, og senest udviklingen i Centralamerika.

Selv om EF vedblivende må betragtes som det grundlæggende, har det politiske samarbejde i Europa altså i de senere år demonstreret en iboende dynamik, som formentlig vil blive forstærket i lyset af de udfordringer, som Europa må tage op i de kommende år.

Militære og forsvarspolitiske spørgsmål behandles som bekendt ikke inden for rammerne af det europæiske politiske samarbejde, hvorimod de ti løbende drøfter spørgsmål vedrørende de økonomiske og politiske aspekter af sikkerhed, som det jo hedder i den højtidelige erklæring fra 1983. Det er velkendt, at flere EF-lande gerne ser de sikkerhedspolitiske drøftelser udvidet i retning af et forsvarspolitisk samarbejde, medens andre lande, deriblandt Danmark, har modsat sig dette. Under alle omstændigheder synes interessen på dette område nu at samle sig om en genoplivning af Vestunionen.

Der er al grund til at forvente, at det europæiske politiske samarbejde i årene fremover